

Detaljplan för LARSSVEDEN (del av Söderbärke Kyrkby 8:57) i Smedjebackens kommun, Dalarnas län.

PLANBESKRIVNING

HANDLINGAR

Plankarta med bestämmelser i skala 1:1000 (två delar)
Illustrationskarta i skala 1:2000
Planbeskrivning
Genomförandebeskrivning
Fastighetsförteckning
Samrådsredogörelse
Översiktlig naturinventering
Översiktlig geoteknisk undersökning
Trafikutredning korsningen väg 66 - gamla landsvägen

PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG

Smedjebackens kommun förvärvade 1986 ett område norr om Söderbärke i syfte att genomföra en exploatering av en större campingplats. Då marknaden förändrades i slutet av 80-talet kom campingplatsen aldrig att utföras och området förblev obebyggt. I översiktsplanen, antagen av kommunfullmäktige 2003-12-18, uttrycks vikten av att till skapa attraktiv bebyggelse i sjönära lägen. Larssvedenområdet har på grund av sitt läge och allmänna förutsättningar bedömts lämpligt för bostadsbebyggelse.

Området förväntas rymma ca 25 enbostadshus. Planen är flexibel och innehåller en bostadsgrupp i norr och en i sydost. Mellan dessa sparas naturmarken, då just denna del innehåller en del värdefull vegetation. I sydväst sparas ett större skogsområde som skydd mot riksväg 66. Längs Barken sparas naturmarken i en strandzon på drygt 50 meter.

FÖRENLIGHET MED 3, 4 OCH 5 KAP. MILJÖBALKEN

3 kap. Miljöbalken

Barkensjöarna utgör riksintresse för friluftslivet enligt 3 kap. 6§ miljöbalken. I samband med att översiktsplanen reviderades 2001-2003 fördes omfattande diskussioner med föreningar och organisationer rörande utnyttjandet av Barkensjöarna. Den aktuella strandsträckan är svår att nyttja för båtlivet på grund av den branta slänten och en mycket långgrund botten. Området är även tämligen otillgängligt från landsidan på grund av tät vegetation. En exploatering enligt planen skulle därför snarast öka områdets tillgänglighet. Det är dock av största vikt att själva strandzonen inte privatiseras utan hålls tillgänglig för det rörliga friluftslivet, vilket har varit vägledande i planutformningen.

4 kap. Miljöbalken

Området berörs inte av bestämmelserna i 4 kap. miljöbalken.

5 kap. Miljöbalken, miljö kvalitetsnormer

Regeringen har fastställt miljö kvalitetsnormer för kvävedioxid, kväveoxider, svaveldioxid, bly och partiklar. Regeringen har även fastställt miljö kvalitetsnormer för fisk- och musselvatten. Områdets exploatering innebär en relativt begränsad utbyggnad av bostäder. Någon risk för att överskrida miljö kvalitetsnormer föreligger inte.

PLANDATA

Planområdet är beläget vid Norra Barkens västra strand, ca 2 km norr om Söderbärke. Larssvedenområdet har en areal av ca 25 ha och ägs i sin helhet av Smedjebackens kommun.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Översiktliga planer

I gällande översiktsplan antagen av kommunfullmäktige 2003-12-18 är Larssveden redovisat som område för framtida bebyggelse (Bf2).

Kommunala beslut i övrigt

Efter genomförd naturinventering och en utredning om olika exploateringsformer beslutade kommunstyrelsen 2001-11-13 att uppdra åt Miljö- och byggnadsnämnden att planlägga området. Ett planprogram för området antogs av kommunfullmäktige 2003-12-18.

FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR

Markförhållanden

Utmed hela området finns en kraftig strandbrink som gör att marknivån 50 meter från strandlinjen befinner sig 10-15 meter över Norra Barkens nivå. Detta innebär att det inte finns någon risk för översvämning i området. Resten av området är relativt plant, men höjer sig något åt sydväst. Den högsta delen av planområdet ligger 25 meter över Barkens nivå.

Naturinventering

En översiktlig naturinventering gjordes sommaren 2001 av Janolof Hermansson, Ludvika kommun. Naturinventeringen delar in området i två delområden. Det norra området innehåller ett litet aspbestånd med vissa naturvärden längst i norr. Detta bestånd ligger inom mark som avsatts som natur.

I norr finns även en hagmarksliknande björkskog. Idag saknas större naturvärden eftersom skogen är likåldrig och med mycket få döda träd. I naturinventeringen föreslås att björkskogen lämnas fri utveckling för att skapa döda träd. I planen ingår dock en stor del av denna björkskog i det norra bebyggelsekvarteret. I projekteringen av området är det dock önskvärt att så många björkar som möjligt sparas.

I mitten av planområdet finns en mindre yta av nyckelbiotopkaraktär. I denna del har några intressanta lavar hittats. Som resultat av detta har ca 5 ha i planområdets mitt undantagits helt från bebyggelse och planlagts som natur. Planområdets södra del består av ungskog som enligt inventeringen saknar speciella naturvärden. Denna del utgörs av ett bebyggelsekvarter och en skyddszon mot riksväg 66.

Geotekniska förhållanden

En översiktlig geoteknisk undersökning har genomförts för området. Undergrunden i området består, under ytlig mulljord, av naturligt avlagrade siltiga, sandiga och ställvis leriga sediment med tjocklek varierande mellan 0,5 och 2,5 m följt av friktionsjord, sannolikt morän. Vid nederbördsrika perioder kan grundvattenytan ligga nära markytan vid lågpunkter i området. Då rinner också vatten ned mot slänten, där de ytliga jordlagren är mycket erosionsbenägna.

Ovanstående föranleder följande rekommendationer:

- Byggnader bör ej placeras närmare släntkrön än 5 meter.
- Om markvegetation och träd tas bort i slänten måste behov av erosionsskydd utredas.
- Avvattningsåtgärder bör utredas så att vatten ej transporteras ned i slänten på ett okontrollerbart sätt.

Den geotekniska undersökningen behandlar även geotekniska åtgärder och grundläggning för byggnader, samt ger rekommendationer vad gäller geotekniska undersökningar inför fortsatt planering och projektering.

Planen innehåller bestämmelse om att vegetationen i slänten mot sjön ska skötas så att erosion inte uppkommer, vilket även skyddar naturmiljön. Gränsen för kvartersmarken i det södra kvarteret har efter samrådet flyttats något längre från stranden. På detta sätt kommer också all bebyggbar mark längre från den gräns på 5 meter från släntkrön, som anges i den geotekniska utredningen.

Strandskydd

I en zon som sträcker sig 100 meter från stranden gäller strandskydd enligt 7 kap miljöbalken. Planens utgångspunkt är att skapa ett attraktivt bostadsområde vid Barken med beaktande av strandskyddets syften. Planområdet är ca 200 meter brett i norr och ca 350 meter brett i söder. För att området ska vara attraktivt bör en rejäl skyddszon skapas mot riksväg 66 på grund av trafikbuller. I planen är denna zon 150 meter. En zon med befintlig vegetation sparas även längs gamla landsvägen som ett skydd för den nya bebyggelsen. En målsättning är att samtliga bostäder ska kunna få utsikt över Barken. De studier som gjorts visar att goda möjligheter till sjöutsikt finns upp emot 150 meter från stranden. För att kunna rymma bostäderna inom detta område är det viktigt att kunna förlägga bebyggelse närmare än 100 meter från stranden.

Syftet med strandskyddet är att trygga förutsättningarna för allmänhetens friluftsliv och att bevara goda livsvillkor på land och i vatten för djur- och växtlivet. Som tidigare nämnts är området idag svårtillgängligt och i samband med genomförandet av planen kommer allmänhetens tillgänglighet till stranden att underlättas. Planen har den genomförda naturinventeringen som grund, och de ur natursynpunkt mest intressanta delarna har undantagits från bebyggelse.

Planen har utformats för att undvika konflikter med strandskyddets syften. Kommunen är huvudman för allmän plats och behåller ägandet och därmed kontrollen av naturmarken. En enkel gångstig anläggs längs med stranden för att garantera allmänhetens tillträde utan att försämra naturmiljön. Bestämmelse införs med krav på staket i gränsen mellan kvartermarken och naturmarken längs Barken. Eftersom planen därigenom inte kommer att strida mot strandskyddets syfte, anser kommunen att strandskyddet kan upphävas inom kvartersmark. Kommunen kommer därför att ansöka hos länsstyrelsen om ett sådant upphävande.

Fornlämningar

Inom planområdet finns inga kända fornlämningar.

Bebyggelseområden

Planen innehåller två områden för bostadsbebyggelse. Ett område i norr med största tillåtna bruttoarea på 4000 m² och ett område i sydost som kan bebyggas med 6000 m². För hela området gäller att byggnadernas sammanlagda bruttoarea på en tomt får vara högst 20% av dess fastighetsarea. Eftersom grundvattnet är högt i området innehåller planen förbud mot källare.

I en zon på 20 meter närmast gamla landsvägen ska befintlig vegetation sparas med undantag för väganslutningar. Detta område bör inte föras till privata bostadstomter utan vara gemensamt för området. I kvartersgränsen mot naturmarken vid sjön finns krav på staket eller gårdsgård för att förhindra otillbörlig privatisering av naturmark.

Planen är flexibel och tillåter generellt 2 våningar, men bebyggelsen bör utformas så att samtliga bostäder får tillgång till sjöutsikt. Detta innebär att bebyggelsen kan vara högre ju längre från stranden den ligger. För att området ska vara attraktivt bör området utformas ”luftigt” och med relativt stora tomter (ca 2000 m²). Det norra området skulle då rymma ca 10 bostadstomter och det södra ca 15 bostadstomter.

Planen illustreras med en situationsplan som har sin utgångspunkt i traditionell bebyggelsestruktur (bergsmansbyn), då denna utformning visat sig uppskattad under samrådet. Den flexibla planen tillåter dock även annan utformning av bebyggelsen.

Offentlig och kommersiell service

I Söderbärke centrum ca 2 km söder om planområdet finns offentlig service i form av skola, förskola och distriktsläkarmottagning. Här finns också livsmedelsbutik, bank och viss fackhandel.

Friytor

Området kommer att få en låg exploateringsgrad och därigenom gott om friytor för lek och rekreation i såväl naturområdet i planens centrala del, som i omedelbar anslutning till bostäderna inom kvartermarken.

Vattenområden

Larssvedenområdet har en ca 1200 meter lång strand mot Norra Barken. Allmänhetens tillgång till vattenområdet garanteras i planen. På två platser inom planområdet möjliggörs gemensamma bryggor för de boende i området. På grund av de branta strandbrinkarna finns dock ingen möjlighet till båtuppläggning eller iläggning av båtar som kräver biltransport. Sådana anordningar skulle kräva alltför stora ingrepp i naturmiljön.

Gator och trafik

Planområdet trafikförsörjs via gamla landsvägen som följer Norra Barken från Larssveden till Vanbo. En trafikutredning för korsningen mellan Riksväg 66 och gamla landsvägen gjordes av WSP under hösten 2004. Utredningen redovisar befintliga trafikmängder och beräknade trafikmängder 2025. Beräkningen är gjord utifrån denna planläggning och Vägverkets prognoser för person- och lastbilstrafiken. Utredningen redovisar olika typer av korsningar utifrån Vägverkets publikation ”Vägar och gators utformning”. Med utredningen som stöd kommer korsningen att vara kvar i sitt nuvarande läge och byggas om till korsningstyp B, med en trafikö på gamla landsvägen. I samband med ombyggnaden bör stopplikt införas.

Varje bostadsgrupp ska endast ha en väganslutning till gamla landsvägen. Eftersom planen har flexibel utformning regleras inte bostadsområdets interna gator. Dessa ska dock utformas så att de hastighetssäkras till 30 km/tim. En nybyggd gång- och cykelväg i områdets västra del gör det möjligt att nå Söderbärke utan att färdas på riksväg 66. Det är även planmässigt möjligt att förlänga denna fram till det nya bostadsområdet.

Gamla landsvägen trafikeras av skolbuss. Linje 37 mellan Smedjebacken och Söderbärke trafikerar riksväg 66. I samband med plangenomförandet kommer områdets kollektivtrafikförsörjning att utredas och diskuteras med Dalatrafik. Detta vore en fördel för planområdet om vissa bussturer kunde gå gamla landsvägen, men detta måste vägas mot behovet av snabb kommunikation mellan Söderbärke och Smedjebacken och eventuella konsekvenser för gamla landsvägen.

Störningar

Riksväg 66 löper längs planområdets västra kant. Vägen trafikeras av 3500 - 4000 fordon/Åmd och den skyltade hastigheten är 90 km/tim. Riksväg 66 är även rekommenderad väg för farligt gods. Trafikmängderna innebär betydande bullernivåer och enligt kommunens översiktsplan bör ny samlad bebyggelse inte komma till stånd inom 100 meter från riksväg 66. Då syftet med denna plan är att kunna erbjuda attraktiva bostäder har ambitionsnivån höjts. Planen innehåller därför en skyddszon på ca 150 meter med sparad skog mellan riksvägen och de planerade bostäderna.

Hälsa och säkerhet

Enligt planprogrammet skall det hälsopolitiska programmet och den av fullmäktige antagna handikappplanen beaktas vid upprättandet av planen. Planområdet har, på grund av läget, den låga exploateringen och bostadskvarterens måttliga nivåskillnader, goda möjligheter att uppfylla de mål som finns. Eftersom planen är flexibel måste dessa frågor emellertid hållas levande under hela processen.

Räddningstjänsten har en total insatstid till området på 15-20 min. Bostadsområdet kommer att utformas så att framkomligheten för räddningsfordon garanteras. Vattenledningsnätet ska dimensioneras så att tillgången till brandvatten är tillräcklig.

Teknisk försörjning

Larssveden kommer att anslutas till kommunalt vatten- och avlopp i Söderbärke. Dagvatten kommer att tas omhand lokalt i området. Närmaste station för källsortering av avfall finns i Söderbärke.

Smedjebackens kommun har följande mål vad gäller energi i sin lokala Agenda 21:

- Miljöaspekten skall beaktas vid val av olika energilösningar inom kommunen.
- All uppvärmning av byggnader skall, där det är tekniskt och ekonomiskt möjligt, ske med förnyelsebara energikällor.
- Luftföroreningarna som orsakas av eldning för uppvärmning av byggnader skall, inom en 10-årsperiod, minska till hälften av dagens utsläpp.

Detta innebär att bebyggelsen inom området skall ha en miljövänlig lösning för uppvärmningen som inte ökar användandet av el eller fossila bränslen.

Befintliga luftledningar för el finns i planområdet. I och med exploateringen behöver elnätet rustas upp på grund av belastningsökningen. Nya ledningar kommer att förläggas i jordkabel. En eller två transformatorstationer kommer troligtvis att behövas i området, men någon definitiv plats för dessa har ännu ej lagts in i planen.

BEHOV AV MILJÖBEDÖMNING

Lagstiftningens krav

Enligt 6 kap 11§ miljöbalken skall en kommun, som upprättar eller ändrar en plan eller program som krävs i lag eller annan författning, göra en miljöbedömning av planen, programmet eller ändringen om dess genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan. För varje detaljplan är det därför nödvändigt att avgöra om miljöbedömning behövs, dvs om genomförandet av planen kan antas innebära betydande miljöpåverkan. Kriterierna för bedömningen finns i förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar (MKB-förordningen) och dess bilagor.

Planens påverkan på miljön

Planen möjliggör bostäder med en total bruttoarea av 10000m². Då hela planområdet är ca 25 ha innebär detta en mycket låg exploatering. En stor del av planområdet, bland annat standzonen, är avsatt som naturmark. Exploateringen är kopplad till utbyggnaden av vatten och avlopp. Detta innebär att planen inte medger enskilda avlopp som kan belasta grundvattnet.

Naturmiljön kommer givetvis att förändras vad gäller bebyggelseområdena. Där det idag växer skog, kommer träd att tas ner och marken beredas. Detta innebär att de växter och smådjur som lever i denna miljö, kommer att försvinna och ersättas med mer kulturbedoende arter. Även strandzonerna och den övriga naturmarken kommer att påverkas, då ett större antal människor kommer att röra sig i området. Stränderna innehåller dock inte några speciella miljöer för häckande fåglar och skogen är till största delen utan större naturvärden. Den naturliga floran och faunan kommer också att finnas kvar i området, eftersom de mest värdefulla skogspartierna sparas som naturmark i planen.

Behovsbedömning

I 4§ MKB-förordningen redovisas under vilka förutsättningar genomförandet av en plan eller ett program skall antas medföra betydande miljöpåverkan. I fråga om detaljplaner som enbart avser användningen av små områden på lokal nivå, skall genomförandet antas medföra betydande miljöpåverkan, endast om kommunen med beaktande av de kriterier som anges i bilaga 4 till MKB-förordningen finner att så är fallet. Dessa kriterier är uppdelade i två avsnitt.

1. Planen eller programmets karakteristiska egenskaper.
2. Typen av påverkan och det område som kan antas bli påverkat.

Efter genomgång av dessa kriterier kan genomförandet av denna detaljplan inte antas medföra betydande miljöpåverkan. En miljöbedömning behöver följaktligen inte göras.

Miljö- och byggkontoret, Smedjebacken 2007-03-29

Sven Andersson
Stadsarkitekt

Godkänd för antagande	MBN	2007-05-21
Antagen	KF	2007-06-18
Vunnit laga kraft		2007-07-16